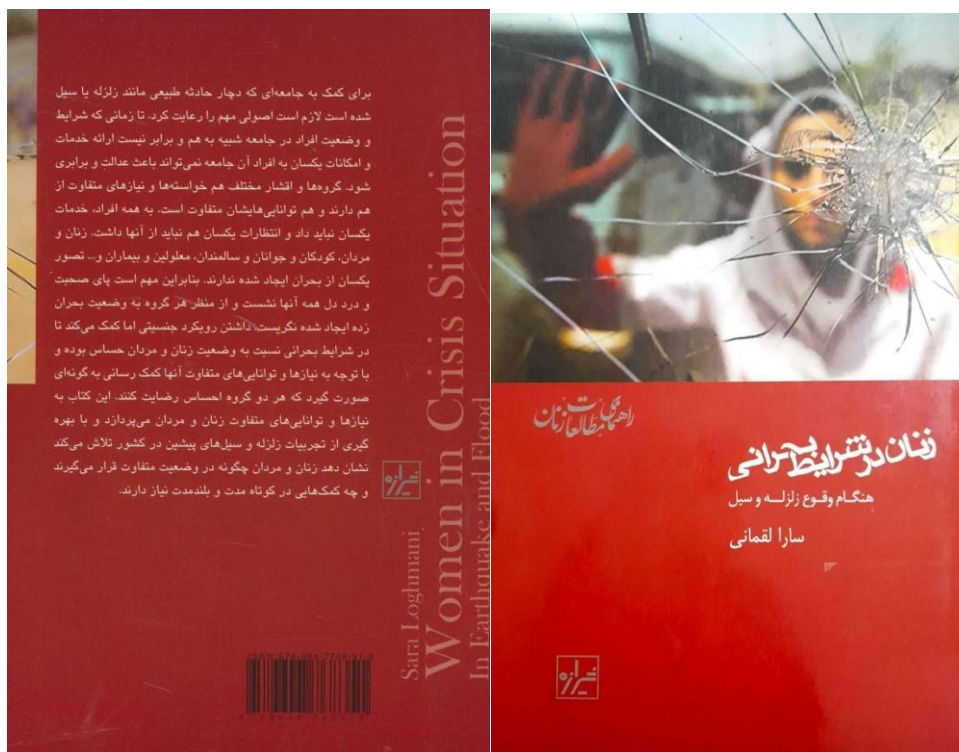

معرفی

«زنان در شرایط بحرانی»

هنگام وقوع سیل و زلزله

نویسنده: سارا لقمانی، نشر شیرازه، ۱۳۹۴

[...] در این کتاب به موضوع مشخص امداد برای زنان در شرایط بحران پرداخته شده که برخاسته از تجربیات چند بحران اخیر در ایران است. از این رو ضرورت اتخاذ یک رویکرد جدید و مناسب لازم به نظر می‌رسد. نگارنده در بازبینی تجارب خود که مبتنی بر مشاهدات و تجربه عملی او در جایگاه مددکار اجتماعی از یک سو و در مقام پژوهش‌گر از سوی دیگر است نمونه‌ای کاربردی و کم سابقه‌ای را در اختیار مخاطب می‌گذارد.

نگارنده در همراهی با دیگر نهادهای امداد، در وضعیت اضطراری به موضوع بسیار حساسی برمی‌خورد که شاید تاکنون تا به این حد ملموس و آگاهانه تجربه نشده بود. مشاهده موانع جنسیتی و فرهنگی ای که عمدتاً موجب می‌شود زنان آسیب دیده منع شده یا نتوانند به راحتی از امدادگران مرد کمک بخواهند، زاویه دیگری را در این مبحث گشود که حاصل آن لزوم اتخاذ رویکرد جنسیتی در زمان امدادسانی به زنان در شرایط بحرانی و در نظر گرفتن ویژگی فرهنگی، بستر اجتماعی و بینش موجود خاص ما در ایران گردید. با توجه به نکاتی که در پژوهش حاضر به دقت آورده شده است مشخص می‌شود چرا لازم است اولویت نهادهایی همچون هلال احمر در اقدام فوریتی اولیه، گسیل زنان امدادگر در اولین گروه امدادگران باشد.

تجربه افرادی که همانند نگارنده با این شرایط روبرو می‌شوند، مشابه بوده و به این نکته پراهمیت برخورده‌اند که چگونه دیوارهای بلند ولی ناپیدای ارتباط میان زنان و مردان در این شرایط اهمیت حیاتی پیدا می‌کنند و تا چه حد می‌توانند سرنوشت ساز باشند. چگونه حضور زن امدادگر در ایجاد ارتباط بهتر با دیگر زنان مصدوم و کودکان و برگرداندن آرامش سریع‌تر به آن فضای سخت، مؤثر است. چقدر شنیدن صدای یک زن امدادگر برای زنان در بحران که دیگر این سدهای فرهنگی در بین نیست می‌تواند حیات بخش باشد. و «چگونه یک موقعیت مشترک می‌تواند برای زنان پیامدها و دغدغه‌های متفاوت از مردان و دیگر گروه‌های جامعه ایجاد کند». به همین نسبت چه میزان باید در برخورد صحیح با شرایط ویژه دختر بچه‌ها و دختران نوجوان آگاهانه عمل شود.

در پایان این تحقیق و براساس مشاهدات عینی همچنین سعی شده به چرایی و تأکید مشارکت اجتماع محلی و نیز ضرورت توانمندسازی زنان پرداخته شود.

امید است با مطالعه این راهنمای دقیق تاحدودی امدادگران و با دیگر کمک رسانان داوطلب را از اضطراب اولیه در شرایط مشابه برهاند و به کارآمدی حضور آنان یاری رساند.

زیبا جلالی نائینی

فهرست

- یادداشت ناشر..... ۱۷
- گشایش..... ۲۱
- جنسیت و بحران‌های ناشی از حوادث طبیعی..... ۲۹
- نکاتی درباره نحوه امداد رسانی به زنان در شرایط بحرانی..... ۴۵
- آب آشامیدنی..... ۴۷
- سر و پس بهداشتی و حمام..... ۵۱
- بهداشت محیط..... ۵۶
- نحوه توزیع کمک‌ها..... ۶۰
- زمین و سرپناه..... ۶۳
- «امنیت» و «احساس امنیت» بعد از وقوع بحران..... ۶۸
- خشونت علیه زنان..... ۷۵
- پوشش و تأثیر آن حین و بعد از بحران‌ها..... ۸۱
- احساس گناه، سرزنش خود و قهر با خدا..... ۸۵
- وضعیت اقتصادی زنان در شرایط بحرانی..... ۸۹
- زنان تنها..... ۹۵
- مراقبت‌های مادر و نوزاد..... ۹۹
- تنظیم خانواده و پیشگیری اچ‌آی‌وی..... ۱۰۵
- بازگشت به جریان طبیعی زندگی..... ۱۰۸
- آموزش مهارت‌های زندگی..... ۱۱۴
- دختران و شرایط بحرانی..... ۱۱۷
- نیازهای کودکان در شرایط وقوع بحران..... ۱۱۹
- نکاتی در مورد مشاوره به کودکان، نوجوانان و خانواده‌ها..... ۱۲۰

- ۱۲۴..... نکاتی در مورد آموزش و بازی با کودکان.....
- ۱۲۸..... امنیت کودکان و کودکان گمشده.....
- ۱۲۹..... نمونه فعالیت در حوزه کودکان در زلزله بم.....
- ۱۳۱..... دختر بچه‌ها.....
- ۱۳۵..... مشارکت اجتماع محلی و توانمندسازی زنان.....
- ۱۳۷..... اخبار روزنامه‌های ۲۰ اسفند ۱۳۸۲.....
- ۱۳۹..... رویکرد بین‌المللی به مدیریت بحران چیست؟.....
- ۱۴۱..... طیف مشارکت و نحوه تبدیل فرآیند امدادگری به فرآیند تسهیل‌گری.....
- ۱۴۲..... نمودار طیف مشارکت.....
- ۱۴۳..... تعریف و ویژگی‌های تسهیل‌گری.....
- ۱۴۶..... ضرورت بسیج جامعه محلی.....
- ۱۴۸..... مراحل جلب مشارکت مردم.....
- ۱۵۳..... مشکلات و موانع مشارکت.....
- ۱۵۶..... توریسم توسعه.....
- ۱۵۸..... طرد شدگی اجتماعی / توانمندسازی زنان.....
- ۱۶۱..... فهرست منابع.....